

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 843 ²	Τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν Πέμπτη 30 Ἰανουαρίου 2014 (2002)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Πρότυπα ἀγωνιστῶν

Κῆπος, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας. Μέσα σ' αὐτὸν ὑπάρχουν λουλούδια μὲ εὐωδία ἀθάνατη. **Λουλούδια** πνευματικά εἶνε καὶ οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι, ποὺ ἐορτάζουμε σήμερα· ὁ ἅγιος Βασίλειος, ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

Σήμερα θὰ δοῦμε τοὺς ἁγίους αὐτοὺς ὡς ἀγωνιστάς. Διότι **ἡ ζωὴ αὐτῆ εἶνε μάχη καὶ πόλεμος**. Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι ὑπῆρξαν πρότυπα ἀγωνιστῶν.

Παρουσίαζε καὶ ἡ ἐποχὴ τους ἐλαττώματα, κακίες, πάθη, ἐγκλήματα, σκάνδαλα, πλάνες, αἰρέσεις... Δὲν παρασύρθηκαν ὅμως. **Ἀντιστάθηκαν, πολέμησαν**. Γι' αὐτὸ ἔγιναν πρότυπα ἀγωνιστῶν τῆς χριστιανικῆς παρατάξεως.

● **Ὁ Μέγας Βασίλειος** γεννήθηκε στὴν Καισάρεια τῆς Καππαδοκίας. Ἦταν εὐφυέστατος. Εἴκοσι ἐτῶν πῆγε γιὰ σπουδὲς **στὴν Ἀθήνα**. Ἐκεῖ βρῆκε φίλο ἀνεκτίμητο τὸν Γρηγόριο, καὶ ἡ φιλία αὐτῆ τοὺς προφύλαξε ἀπὸ τὴ διαφθορὰ τῆς πόλεως. Στὴν Ἀθήνα εἶχαν μαζευτῆ ὅλα τὰ πλουσιόπαιδα· οἱ γονεῖς τοὺς ἔστελλαν χρήματα, κι αὐτοὶ τὰ ξώδευαν. Ἐκεῖ ὑπῆρχαν καὶ διεφθαρμένα γύναια. Ἀλλὰ οἱ δύο φίλοι ἔμειναν ὡς κρίνα ἐν μέσῳ ἀκανθῶν.

Ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ὁ Βασίλειος γύρισε **στὴν Καισάρεια**. Τότε ἐπικρατοῦσε ὁ ἀρειανισμός. Ὁ αὐτοκράτωρ ἔστειλε τὸ Μόδεστο νὰ πιέσει τοὺς ἐπισκόπους νὰ ὑπογράψουν. Ὅλοι ὑπέγραψαν τὴ δῆλωσι, ὅτι εἶνε ἀρειανοί. Ἔφθασε καὶ στὴν Καισάρεια. –Τί ζητᾶς; ρωτᾶει ὁ Μέγας Βασίλειος. –Μιὰ ὑπογραφή. –Δὲν γίνεταί. Ὁ δικός μου βασιλεὺς τὸ ἀπαγορεύει νὰ βάλω τέτοια ὑπογραφή. –Δὲν φοβάσαι τὸν αὐτοκράτορα; –Τί θὰ μοῦ κάνη; –Θὰ σοῦ δημεύσῃ τὴν περιουσία, ἢ θὰ σὲ στείλῃ ἐξορία, ἢ καὶ στὸ θάνατο! Γέλασε ὁ Μέγας Βασίλειος. –Ἐχεις τίποτε ἄλλο χειρότερο; Δήμευσι πε-

ριουσίας; δὲν ἔχω παρὰ ἓνα ράσο καὶ λίγα βιβλία. Ἐξορία; «*τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς*» (Ψαλμ. 23,1)· ὅπου νὰ πάω, ἐξόριστος εἶμαι. Θάνατος; γιὰ μένα ὁ θάνατος εἶνε μία εὐεργεσία. Δὲν ὑποχωρῶ... Ἄκουγε ὁ Μόδεστος καὶ παραξενευόταν.

Ἀντίστασι στὴν Ἀθήνα ὡς φοιτητής, ἀντίστασι καὶ στὴν Καισάρεια ὡς ἐπίσκοπος ἐμπρὸς στὸ Μόδεστο καὶ στὸν αὐτοκράτορα.

● **Γρηγόριος ὁ Θεολόγος**. Τὸ πνεῦμα καὶ τῆς δικῆς του ἀντιστάσεως τὸ βλέπουμε μέσα στὴν Ἀθήνα. Δὲν τὸν ἐπηρέασε **τὸ κακὸ περιβάλλον**. Συμμαθητὴ εἶχε τὸν Ἰουλιανὸ τὸν Παραβάτη, τὸν μετέπειτα εἰδωλολάτρη αὐτοκράτορα. Δὲν παρασύρθηκε ἀπ' αὐτόν. Πολέμησε ἐναντίον τῶν ἰδεῶν τοῦ Ἰουλιανοῦ.

Κατόπιν πῆγε στὸ χωριό του, στὴν Ἀριανζό, ὅπου ἔγινε κληρικὸς καὶ κατόπιν ἐπίσκοπος. Τὸν κάλεσαν στὴν Κωνσταντινούπολι ὅταν ἐπικρατοῦσε ὁ **ἀρειανισμός**. Οἱ ἀρειανοὶ εἶχαν πάρει ὅλες τὶς ἐκκλησίες ἐκτὸς ἀπὸ μία πολὺ μικρὴ, τὴν Ἁγία Ἀναστασία. Ἐκεῖ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ἐξεφώνησε τοὺς περιφήμους θεολογικοὺς λόγους του περὶ ἁγίας Τριάδος καὶ ἀπὸ 'κεῖ πῆρε τὸ ὄνομα **Θεολόγος**. Κατ' ἀρχὰς δὲν τοῦ ἴδιναν σημασία, ἀλλὰ κατόπιν ἄρχισε νὰ σείη μὲ τὰ κηρύγματα ὅλη τὴν πόλι. Οἱ ἀρειανοὶ ἐφρύαξαν, λύσσαξαν ἐναντίον του. Καὶ τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα μπήκαν μὲ ξύλα καὶ λιθάρια κι ἄρχισαν νὰ λιθοβολοῦν τὸ ἐκκλησίασμα. Τραυματίστηκε καὶ ὁ Γρηγόριος. Σχεδὸν ἡμιθανὴς βγήκε ἀπὸ τὸ δρᾶμα ἐκεῖνο γιὰ τὴν ὀρθόδοξο πίστι.

Ἀγωνίστηκε ἐναντίον τοῦ Ἰουλιανοῦ, ἀγωνίστηκε ἐναντίον τῶν ἀρειανῶν, ἀγωνίστηκε **ἐναντίον τῶν αἰρέσεων** τῆς ἐποχῆς του.

Ἄλλὰ ἄς ἔλθουμε στὸ Χρυσόστομο.

● **Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος**. Ὅλη ἡ ζωὴ του εἶνε μία **μάχη**. Στὰ συγγράμματα καὶ στὶς ὁμιλίαις του χρησιμοποιοεῖ τὶς λέξεις **μάχη, πόλε-**

μος, ὄπλα, ἀγών. Λέει κάπου· Ἔρχομαι ἀπὸ μάχη! Κι ὅταν τὸν ἀκούει κανεὶς, νομίζει ὅτι εἶνε σὲ πόλεμο, πόλεμο πνευματικὸ ἐναντίον τῶν αἰρετικῶν. Ἀγωνίστηκε ὁ Χρυσόστομος.

Ἀγωνίστηκε ἐναντίον τῶν εἰδωλολατρικῶν τελετῶν καὶ διασκεδάσεων, τῶν θεάτρων, τῶν ἵπποδρομιῶν, τῶν πορνικῶν χορῶν, τῶν ἀσπλάχνων πλουσιῶν καὶ τῆς πολυτελείας.

Ἀγωνίστηκε ἐναντίον τοῦ Εὐτροπίου. Τί ἦταν ὁ **Εὐτρόπιος**; Ἦταν ὁ εὐνοούμενος τῆς βασιλείας Εὐδοξίας. Μόλις ἔγινε πρωθυπουργός, ἄρχισε τὶς ἀρπαγές. Δὲν ἄφησε σπιτάκι χήρας καὶ ὀρφανοῦ. Τοῦ φώναξε ὁ Χρυσόστομος· Ὁ δρόμος ποῦ πῆρες εἶνε καταστρεπτικός!... Αὐτὸς δὲν ὑπολόγιζε τίποτε. Ἔνας ἱερὸς νόμος ἀπὸ τὸν Μέγα Κωνσταντῖνο ὠρίζε τὸ ἄσυλο τῶν ἐκκλησιῶν· ὅποιος, δηλαδή, καταδιώκεται καὶ προφθάσῃ νὰ μπῆ μέσα σὲ ἐκκλησία, κανεὶς νὰ μὴ τὸν πειράξῃ. Ὁ Εὐτρόπιος εἶχε ἐχθροὺς καὶ τοὺς κυνηγοῦσε, ἀλλ' αὐτοὶ κατέφευγαν στὴν ἐκκλησία. Πῆγε τότε στὸ Χρυσόστομο καὶ τοῦ λέει· –Θὰ καταργήσῃς τὸ ἄσυλο τῶν ἐκκλησιῶν (γιὰ νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ μπαίνει μέσα καὶ σὰν γεράκι ν' ἀρπάξῃ τὰ ὀρνίθια). –Αὐτὸ δὲν γίνεται, ἀπαντᾷ ὁ Ἰωάννης. –Θὰ σὲ ἐξορίσω. –Κάνε ὅ,τι θέλεις· τὸ ἄσυλο δὲν καταργεῖται... Μιὰ μέρα λοιπόν, ἐνῶ ὁ Χρυσόστομος κήρυττε, ἀκούστηκε μεγάλη ὀχλοβοή. Σὲ μιὰ στιγμή κάποιος, ἰδρωμένος καὶ ἐλεεινός, μπαίνει τρέχοντας στὴν ἐκκλησία καὶ ἀγκαλιάζει τὶς κολῶνες. Ποιὸς ἦταν; Ὁ Εὐτρόπιος! Αὐτὸς, ποῦ ἤθελε νὰ καταργηθῇ τὸ ἄσυλο, τώρα ἔγινε κίνημα, τὸν ἔρριξαν ἀπὸ τὸ ἀξίωμα, καὶ γιὰ νὰ σωθῇ ἔτρεξε στὸ ναό. Ἀπ' ἔξω φώναζαν· Νὰ μᾶς τὸν παραδώσῃς, μᾶς κατέστρεψε!... Ἀνέβηκε τότε ὁ Χρυσόστομος στὸν ἄμβωνα καὶ ἐξεφώνησε τὸν περίφημο λόγον εἰς Εὐτρόπιον, ὅπου λέει· «*Ματαιότης ματαιότητων...*» (Ἐκ. 1,2). Ἐλάτε νὰ δῆτε αὐτόν· ποῦ ἦταν μέχρι χθές, ποῦ ἦταν πρὸ μιᾶς ὥρας, καὶ ποῦ βρίσκεται τώρα...». Δὲν τοὺς τὸν παρέδωσε.

Ἀγωνίστηκε μὲ τὸν Εὐτρόπιο, ἀλλὰ ἀγωνίστηκε καὶ μὲ τὴν **αὐτοκράτειρα Εὐδοξία**. Κατὰ κόσμον φαίνεται ὅτι νίκησε ἡ αὐτοκράτειρα, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅμως νίκησε ὁ Χρυσόστομος. Τί συνέβη· οἱ κυρίες τῶν τιμῶν κολάκευαν τὴ βασίλισσα γιὰ τὸ κάλλος τῆς. Τῆς ἐφτείαξαν ἀγαλμα, τὸ ἔστησαν ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, καὶ ὤρισαν ἡμέρα γιὰ τελετὴ. Ὁ Χρυσόστομος ἐξηγέρθη. Ὅταν τὸ ἔμαθαν στὰ ἀνάκτορα ταραχθήκαν καὶ ἄρχισε ὁ μακρὸς ἀγών, στὸν ὁποῖον ὄργανα ἦταν καὶ ἀνάξιοι ἐπίσκοποι.

Τὸν ἐξώρισαν πέρα στὴν Ἀρμενία. Τέλος, κατάκοπος, ἐξηντλημένος, πονεμένος, διωγμένος, ἔκανε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ εἶπε· «*Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἔνεκεν*». Ἔτσι παρέδωκε τὴν ἀγία του ψυχὴ, τὴν ἡμέρα τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. **Ἔπεσε πάνω στὸ καθῆκον.**

* * *

Δὲν μᾶς ἔφερε, ἀγαπητοί μου, ὁ Θεὸς ἐδῶ στὴ γῆ γιὰ νὰ ζήσουμε λίγα χρόνια καὶ νὰ κάνουμε τὰ κέφια τοῦ διαβόλου, τῆς σαρκὸς καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν μας· μᾶς ἔφερε γιὰ νὰ κάνουμε τὸ θέλημα τοῦ οὐρανοῦ Πατρός. Στὴν προσευχὴ μας λέμε· «*Γενηθήτω τὸ θέλημά σου...*» (Ματθ. 6,10)· ὄχι τὸ θέλημα τοῦ ἄλφα βῆτα γάμμα, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Συνεπῶς, ὅταν παρουσιάζεται περίπτωση ποῦ τὸ θέλημα τῶν ἀνθρώπων εἶνε ἀντίθετο πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἐμεῖς **νὰ ἐκλέγουμε ἀσυζητητὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ**. Θέλετε παραδείγματα;

● Εἶνε μυστήριον ὁ **γάμος**. Ἡ γυναίκα πρέπει νὰ ὑπακούῃ στὸν ἄντρα· ἀλλὰ μέχρι ἐνὸς σημείου. Ἐὰν ὁ ἄντρας ζητήσῃ πράγματα ἀντίθετα πρὸς τὸ σαφές θέλημα τοῦ Θεοῦ, τότε ἡ γυναίκα τί θὰ διαλέξῃ; Θὰ προτιμήσῃ τὴν ἀγάπη τοῦ ἄντρα; τότε ἔπαυσε νὰ εἶνε Χριστιανή. Θὰ προτιμήσῃ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ; τότε χίλια στεφάνια πλέκουν οἱ ἄγγελοι. Νὰ πῆ στὸν ἄντρα· Σὲ πῆρα νὰ σ' ἔχω σύντροφο καὶ ἐδῶ στὴ ζωὴ αὐτὴ καὶ στὴν ἄλλη· δὲν σὲ πῆρα νὰ μὲ κολάσῃς... Ἄν πάλι ὁ ἄντρας ἔχη γυναίκα μὲ ἀξιώσεις ἐντελῶς ἀντιχριστιανικές, δὲν πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃ στὶς ἐπιθυμίες τῆς· πρέπει ν' ἀντισταθῇ.

● Εἶσαι παιδί; **ὑπακοὴ** στοὺς γονεῖς. Ἐὰν ὅμως οἱ γονεῖς σοῦ ἐπιβάλλουν πράγματα ἀντίθετα ἀπὸ τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ, τότε νὰ μὴν ὑπακούσῃς. Εἶσαι στρατιώτης; ὑπακοὴ στὸν ἀξιωματικό. Βλαστήμησε ὅμως μπροστά σου τὰ θεῖα; νὰ ἀντισταθῇς. Εἶσαι ὑπάλληλος; ὑπακοὴ στὸ ἀφεντικό. Θὰ ἀντισταθῇς ὅμως στὸν προϊστάμενό σου, ἂν ζητήσῃ πράγματα ἀντίθετα ἀπὸ τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ.

Τελειώνω μὲ ἓνα παράδειγμα. Τὰ ψόφια ψάρια τὰ παίρνει τὸ ρεῦμα, ἐνῶ τὰ ζωντανὰ πάνε **κόντρα στὸ ρεῦμα**. Τί εἴμαστε, ἀγαπητοί μου, νεκροὶ ἢ ζωντανοὶ Χριστιανοί; Ἄν εἴμαστε νεκροί, θὰ μᾶς παρασύρῃ στὴν ἄβυσσο τὸ ρεῦμα τῆς ἁμαρτίας. Ἄν ὅμως εἴμαστε ζωντανοί, θὰ πᾶμε κόντρα μὲ ὅλα τὰ ρεύματα. Ἀντίστασι στὰ ρεύματα τῆς ἐποχῆς. Οἱ δὲ Τρεῖς Ἱεράρχαι, τὰ πρότυπα τῶν ἀγωνιστῶν, εἶθε νὰ μᾶς εὐλογοῦν στὸν ἀγῶνα αὐτόν· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**